

HEADLINES
RADIO SHOW
TACKLING FASCINATING MODERN
CONTROVERSIES FROM
A HALACHIC PERSPECTIVE
with
DOVID LICHTENSTEIN

Are grandchildren accountable for their grandparents' sins?

Shiur# 364 | Mar 26th 2022

יון מצולה פרק ד

ומי שלא ברח או שלא יכול לברוח דמו בראשו והרבה ק"ק אחורי הנחר ניפור הקרובים אל החלל, כגון ק"ק פריאסלב וק"ק ברישופקה וק"ק פריאטיו וק"ק בארישפולי וק"ק לובצעו וק"ק לאחויץ ואגפיהו שלא יכלו לברוח ונהרגו על קדושת השם במיתות משנות קשות ומרות, קצתם פשוטו עורם מעליהם והבשר השליכו לכלבים, וקצתם קצצו ידיהם ורגליהם והשליכום על הדרך ועברו עליהם בקרונות ודרכום בסוסים, וקצתם פצעו בהם פצעים הרבה שלא יהיו כדי להמית והשליכום בחוץ שלא ימותו מהרה ויפרפרו בדמיהם עד שיצאה נשמתם. והרבה קברו בחייהם ושחטו ילדים בחיק אמותם. והרבה ילדים קרעו לקרעים כדגים, ונשים מעברות בקעו בטנם והוציאו העבר וחבטו בפניהו. וקצתו קרעו בטניהו ושמו חתול חי בתוך הבטן והניחו כד בחיים ותפרו הבטן וקצצו בהו ידיו שלא יוציאו חתול חי מן הבטן, ותלו הילדים בדדי אמותם וקצת ילדים תחבו בשפוד וצלאום אצל האש והביאום אל אמותם שיאכלו מהם. ולפעמים לקחו מילדי העברים ועשו גשרים לעבור עליהם. לא היתה מיתה משנה בעולם שלא עשו בהם, וכל די מיתות בית-דין: סקילה, שרפה, הרג וחנק. והרבה לקחו הקדרים בשביה, ונשים ובתולות ענו ושכבו עם הנשים לפני האנשים, והבתולות והנשים היפות

לקחו לשפחות ולאופות וקצת לנשים ולפילגשים. כיוצא בזה עשו בכל המקומות אשר היו מגיעים שמה וגם לעכו"ם

פנקס וועד ארבע ארצות

ר"א. — — אחר גזירות שנת ת"ט מגזרת חמיל גזרו בחרם בכל מדינות ליטא 2 וסולין וסורקייא 3 שלא לדור במדינת אוקריינה".

Riddles of the Week

#1

תלמוד בבלי מסכת מנחות דף קי עמוד א

אמר רבי יצחק, מאי דכתיב: זאת תורת החטאת וזאת תורת האשם? כל העוסק בתורת חטאת כאילו הקריב חטאת, וכל העוסק בתורת אשם כאילו הקריב אשם.

תלמוד בבלי מסכת תענית דף כז עמוד ב

אמר אברהם: רבונו של עולם! שמא ישראל חוטאין לפניך אתה עושה להם כדור המבול וכדור הפלגה? אמר ליה: לאו. אמר לפניו: רבונו של עולם, הודיעני, במה אירשנה? אמר ליה: קחה לי עגלה משלשת ועז משלשת וגו'. אמר לפניו: רבונו של עולם, תינח בזמן שבית המקדש קיים, בזמן שאין בית המקדש קיים מה תהא עליהם? - אמר לו: כבר תקנתי להם סדר קרבנות, בזמן שקוראין בהן לפני - מעלה אני עליהם כאילו הקריבום לפני, ואני מוחל להם על כל עונותיהם.

תלמוד בבלי מסכת שבת דף יב עמוד ב

אמר רבי ישמעאל בן אלישע: אני אקרא ולא אטה. פעם אחת קרא ובקש להטות. אמר: כמה גדולים דברי חכמים, שהיו אומרים לא יקרא לאור הנר! רבי נתן אומר: קרא והטה וכתב על פנקסו: אני ישמעאל בן אלישע קריתי והטיתי נר בשבת, לכשיבנה בית המקדש אביא חטאת שמנה.

רמב"ם הלכות איסורי ביאה פרק יג הלכה ה

ומה קרבן הגר עולת בהמה או שתי תורים או שני בני יונה ושניהם עולה, ובזמן הזה שאין שם קרבן צריך מילה וטבילה וכשיבנה בית המקדש יביא קרבן.

#2

משנה מסכת פרה פרק יב משנה ד

מחליקין היו לפני חלון של רבים ודורסין ולא נמנעין מפני שאמרו מי חטאת שעשו מצותן אין מטמאין.

רש"ש מסכת פרה פרק יב משנה ד

מחליקין היו כו' ודורסין ולא נמנעין. מכאן נראה לכאורה קצת סתירה למש"כ בשו"ע או"ח סי' תרס"ד ס"ח דאין לפסוע על הושענא שבלולב:

רמ"א אורח חיים הלכות ציצית סימן כא סעיף א

וי"א דאף לאחר שנפסקו אין לנהוג בהן מנהג בזיון לזורקן במקום מגונה, אלא שאינן צריכין גניזה.

#2

הר"ן מסכת נדרים דף טו עמוד ב ד"ה והא

וא"ת וכי אמר הנאת תשמישך אמאי מתסר והא מצות לאו ליהנות ניתנו יש לומר דכי אמרינן מצות לאו ליהנות ניתנו ה"מ לומר שאין קיום המצות חשוב הנאה אבל מ"מ אי מתהני גופיה בהדי דמקיים מצוה הנאה מקרי ומשום הכי אמרינן בפ' ראוהו ב"ד (ר"ה דף כח) הנודר הנאה מן המעיין טובל בו בימות הגשמים אבל לא בימות החמה.

חדושי הרשב"א מסכת נדרים דף טו עמוד ב

ואמר רב כהנא תשמישי עליך כופים אותה ומשמשתו שעבודי משעבדא ליה. וה"ה לאומר לאשתו הנאת תשמישי עליך שכופים אותו ומשמשה דשעבודי משעבד לה והרי זה כאוסר עליה מה שהוא שלה, ומסתברא דלאו משום מצוה בלבד קאמר אלא משום דנשתעבדו זה לזה לכך שע"י כך עמדו ונשאו, והיינו נמי דכי אמרי' באומר הנאת תשמישך עלי לא אקשינן עליה וכי מצות ליהנות ניתנו כדאקשי רבא גבי הנאת סוכה עלי משום דהתם אין אדם משועבד לסוכה אלא מחמת קיום המצוה בלבד ומצות לאו ליהנות ניתנו אבל הכא מלבד מה שהוא מצווה לעונה יש עליו שעבוד, ועוד תדע לך שהרי האשה אינה מצווה בעונה ואפ"ה באוסרת הנאתה על בעלה לא חייל נדרה כלל וא"צ להפר מהאי טעמא דשעבודי משעבדי ליה, והלכך נ"ל דלא שייך לאקשו"י הכא מדתנן נדרים חלים על דבר מצוה כדבר הרשות אף על פי שהקשו כן בתוס' דהכא שאני לפי שהוא משועבד לה מלבד המצוה ואין אדם אוסר על חברו מה שהוא שלו, ואלא מיהו התם נמי דוקא בשאוסר על נפשו ישיבת הסוכה ונטילת הלולב הוא דחייל נדרא לפי שאין מאכילין לאדם דבר האסור לו ודכותה נמי הכא באומר הנאת תשמישך עלי שאסור דלגבי מצוה נמי כשאסר נפשיה אחפצא מותר כי היכי דשרי באומר הנאת תשמישי עליך וכדאמרינן בסמוך הא דאמר ישיבת סוכה עלי הא דאמר שלא אשב בסוכה, אלא הא עדיפא בחד צד מההיא דנדרים ושבועות דבדבר מצוה דאלו התם בכלל דברים המותרים עם דברים האסורים חיילי על דבר מצוה בין נדר בין שבועה כלומר בין באוסר חפצא אנפשיה בין באוסר נפשיה אחפצא ואלו הכא בדאסר נפשיה אחפצא כלומר באומר הנאת תשמישי על כל הנשים שבעולם, וכן האשה שאמרה הנאת תשמישי על כל היהודים לא חייל נדרא על מי שנשתעבדו לו כלומר באיש כופין אותו ומשמש את אשתו ובאשה כופין את אשתו ומשמשתו לפי שאין אדם אוסר פירות חברו על חברו וכיון דמשתעבדי אהדדי אין אחד מהם יכול לאסור על חברו מה

שהוא משועבד לו, והא דתנן (צ' ב') נטולה אני מן היהודים יפר חלקו דאלמא חייל נדר בכוללת הכל באיסור התם כשאומרת נטולה אני מהם שתהא הנאת תשמישם בקונם עלי וסתמא נמי כאומרת כך דמי אבל במפרשת נטולה אני מן היהודים שתהא הנאת תשמישי עליהם א"צ להפר, ובריש פרק בתרא דמכלתין תניא שלא אשמש מטתי יפר משום דברים שבינו לבינה ואמרינן עלה ה"ד אילימא דאמרה לו הנאת תשמישי עליך למה ליה הפרה ופרקינן אלא באומרת הנאת תשמישך עלי וכדרב כהנא כו', ומיהו אכתי קשיא לי אפי' לאוקמתין דאוקימנא באומר הנאת תשמישך עלי דהא מצווה הוא במצות עונה ומצות לאו ליהנות ניתנו ומ"ש ממודר הנאה משופר דתוקע בו תקיעה של מצוה, וי"ל דמצוה זו אינה אלא מחמתה ולא מחמתו ומשום דאשתעבד לה וכיון דאמר הנאת תשמישך עלי ומחמת נדרו פקע שעבודו מינה אין כאן מצוה המחייבתו, ועדיין קשיא לי מ"מ הא איכא מצות פו"ר דרמיא עליה, ויש לומר דאינו מחוייב להקים זרע מזו דהא אפשר לו באשה אחריתי, אלא שעדיין קשיא לי לפי תירוץ זה דא"כ באומר הנאת תשמיש כל הנשים עלי וזרע אין לו לא חייל נדרא עליה דמצוה הוא ומצות לא ליהנות ניתנו, ואפשר דהנאת תשמישך לאו דוקא אלא באומר גופך לתשמישך עלי וכמ"ש למעלה, וזה נ"ל יותר.

Selected audio from our listeners

Comments on the Shiur

Comments on the Shiur 1 *click here*

Comments on the Shiur 19 *click here*

Comments on the Shiur 2 *click here*

Comments on the Shiur 3 *click here*

Comments on the Shiur 4 *click here*

Comments on the Shiur 5 *click here*

Comments on the Shiur 6 *click here*

Comments on the Shiur 7 *click here*

Comments on the Shiur 8 *click here*

Comments on the Shiur 9 *click here*

Comments on the Shiur 10 *click here*

Comments on the Shiur 11 *click here*

Comments on the Shiur 12 *click here*

Comments on the Shiur 13 *click here*

Comments on the Shiur 14 *click here*

Comments on the Shiur 15 *click here*

Comments on the Shiur 16 *click here*

Comments on the Shiur 17 *click here*

Comments on the Shiur 18 *click here*

Shiur Suggestion

Shiur Suggestion 1 *click here*

Answers to the Questions

Answers to the Question 1 *click here*

Answers to the Question 2 *click here*

Answers to the Question 3 *click here*

Answers to the Question 4 *click here*

Answers to the Question 5 *click here*

Answers to the Question 6 *click here*

Answers to the Question 7 *click here*

Answers to the Question 8 *click here*

Answers to the Question 9 *click here*

Answers to the Question 10 *click here*

Selected emails from our listeners

Comments on the Shiur

Lkuvid R' Duvid,

Firstly, thanks for the most beautiful torah podcast in the world!!!

I was very disturbed with what I heard this week on your podcast. You made a statement, claiming that all the blue eyed and the blonde haired YIDDESHA KINDERLACH come from theives, murders, rapers and disgusting goyim. This is absolutely not acceptable and especially to say something like this in such a torahdige podcast??!

Additionally, it is known that the world started with one person then it went to 2, and from there to 8 and so on. You asked, how did the genes change? So the pushta answer is that culture, nature, etc. have effects on people AND THAT'S THE REASON why we yiddishe kinder are so beautiful!!!!!!!

PLEASE REB DUVID, TAKE IT BACK AND APOLOGIZE NEXT WEEK TO THE WHOLE KLAL YISROEL. THANKS!

WITH LOVE,

SIGNING WITH TEARS,

A FAN FROM REB DUVID

Very intriguing show this week, it just bothered me that we have been hearing about the terrible atrocities that putin is doing in ukraine over the last month and ukraine has gained empathy from basically the entire world, and then suddenly you come along and totally flip the situation around and try to blame the ukraininans for the misdeeds of the dictator putin... something is wrong here... why are you the first (jewish) person to come out publicly like this... don't you see the problem?

Also when discussing (practically any aspect of) halacha, an amazing guest to bring on to your show would be Rabbi shraga Kallus from Yerushalayim (he has 1000s of shiurim on torahanytime), and this could give a break to Rav Hershel shechter next time

a show on halacha comes up, and additionally it would allow the listeners to hear Halchick pesakim from a rav outside of YU.

Looking forward to your next show as always

Shlomiyl Berlin

RABBI MENACHEM M. SCHINKINSON
Lubovitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn 13, N. Y.

ד'תשכ"ט
בנימין זאבן
לובאוויטש

BY THE WAY OF THE MAIL
15th of Kislev, 5730
Brooklyn, N. Y.

Mr. F. J. Kugler
2001 Jefferson Davis Highway
Arlington, Va. 22202

Greeting and Blessings

I am in receipt of your letter of November 14th, in which you ask my opinion "as to whether it is a weakness or impropriety" to avoid the purchase of goods made in Germany. You add that you ask this question as a Jew, in the light of Jewish law and custom.

Surely this is more a matter of feeling rather than a question of Jewish law and custom. Consequently, as in all matters of sentiment, it is difficult to express an opinion that would have universal application.

At any rate, it certainly cannot be categorized as a "weakness." On the contrary, a decision of this kind bespeaks strength of will, all the more so since it entails some inconvenience.

Nor can it be considered an "impropriety," since it is based on a principle which may be considered to come under the category of "Remember what Amalek did unto you." For, as is well known, the inhuman atrocities, etc., against our defenseless and innocent brethren were not perpetrated by a small group, but was carried out with the knowledge, consent and even cooperation of the vast majority of the German nation. Moreover, I do not think that anyone seriously believes that the Germany of today is entirely different from the Germany of two decades ago.

While on this subject a point must be made which, unfortunately, is often overlooked. It is that the so-called "final solution," which Hitler wished to bring about, can take various forms. It can take the form of an overt attempt at physical extermination, or it can be an insidious process which is no less destructive, and perhaps even more so, namely through assimilation and intermarriage, a process which began in Germany long before Hitler, when Jews tried to hide their Jewish identity and conduct their daily life like their German neighbors and associates, etc. This process, most unfortunately, is very much in evidence all around us. Whatever explanation may be given, the effect is the same. Hitler, too, had a "philosophy" that "justified" his actions.

It is too painful a subject to dwell on here, but the conclusion is obvious. Each and every one of us who is aware

1917-21

Thanks for a very informative podcast. Two points.

First regarding the identity of עמלק. There are 3 types of "identities". Their genealogical descendants, those that have the same attributes of עמלק with their will to destroy us physically, and those that want to destroy us spiritually. Those that claimed that the French are amelek don't necessary claim that the French are genealogical descendants.

Second, in regards to the question of Ukraine today. First I'm wondering if non-Jews are punished for the sins of their parents regardless of their personal behavior is exemplary. Even if we will assume that they are only punished מעשה אבותיהם. The fact is that the Ukrainians still admire Khmelnytsky. Unlike Germany and Spain who acknowledge their wrongdoings, Ukraine honors this רשע on their currency, erect statues of him in public squares, and have active Nazi battalions in their army, with no apologies of the horror they inflicted on Jews for hundreds of years. Such a country deserves every bit of war it deserves. This doesn't negate what the Yidden in Ukraine are currently facing.

https://en.wikipedia.org/wiki/Bohdan_Khmelnysky

Sam Leven

Answers to the Questions

נד בנין הלכות ברכת השחר שלמה

וכן באינו יהודי אפי' במחשבה דשאר עבירות שהוא מוזהר, גיב מחשבה מצרפת למעשה, וכמו שכי' התוס' שם ד"ה מחשבה, מסתברא דבהו העולה מכפרת גיב ולא שני בתשובה לחודא. והלכך כפרי החג דהן באין כנגד ע' אמות וכן כציבור בעבודת כוכבים העולות קודם, משום דהן כליל ומכפר ועדיפי מחטאת דאינו אלא מכפר בלבד^א. [ושוב בעת ההרפסה מצאתי בעו"ה להגאון מלכים זצ"ל בספרו ארצות התיים בס"א סי"ה סי"ק ה' בארץ יהודה שכי' גיב טעם זה על מה שכתב הסוכות וברקבן עבודה כוכבים העולות מקודם ועיין שם שהאר"ן בזה. ות"ל שכוונתי לדעתו ז"ל]:

והגנה כבר נודע מה שחורץ ע"ז הגאון החסיד סי'

רפאל הכהן אביד דקיק האמבורג זצ"ל בספרו דעת קדושים (דף ג' ע"ב) ע"פ דברי השי"ם דספתים (גיט ע"ג) דאמרינן שם דכל כמה דהתנים לא אכלי בשל בעלים לא מתכפרי דהניא ואכלו אותם אשר כפר בהם (שמות כ"ט) מלמד שהתנים אוכלין ובעלים מתכפרין ע"ש, הרי דאכילה נמי מעכב כפרה. וזה פשוט דהאמירה אינו נחשב כאילו אכלו הכהנים, דהא אין הכהן שבע באמירתו, דדווקא לגבי חלק גבות שייך דהגיון לכנו ושיה שפתותינו נחשב לפני הקב"ה כאילו הקרבנו חלב ודם ע"ג המזבח, משום דרחמנא לבא בעי, ובראמרינן בסוף מנחות (ק"י) מאי דכתיב וזאת תורת החטאת וזאת תורת האשם כל העוסק בתורת חטאת כאילו הקריב חטאת וכל העוסק בתורת אשם כאילו הקריב אשם, אבל לגבי חלק הכהנים לא שייך זה, וא"כ אמירה פרשה חטאת שלנו אינו מכפר כפרה גמורה כמו חטאת בפועל, והלכך תקנו לומר העולות מקודם דיש לה מעלה דהיא כליל אלו דברי הגאון הגי"ל, [וכן ח"י

כעין זה ממש בהקדמה לשו"ת תשובה מאהבה ח"א ע"ש]. והוסף בזה לפרש נוסח סדר התפלה של הערב לפניך עתידתנו שאנו אומרים בכל המועדים וד"ה ויהיכ"ם, דמסיימין שם אנא רחום וכי' השב שכינתך לציון עירך וסדר העבודה לירושלים, דלכאורה קשה דמי"ש שאנו מתפללין שישוב סדר העבודה ולא על עיקר העבודה, והלא האידנא בעוה"ר אין לו עבודה כלל. אמנם ע"פ הגי"ל יבואר דמתחלה אנו מתפללין שיערב לפני הקב"ה התפלה ואמירת הקרבנות כעולה וברקבן בפועל, והיינו כאילו הקרבנו עולה וחטאת, אבל מי"ש אפילו יחשב לפני הקב"ה כאילו הקרבנו בפועל עדיין חסר מידת סדר העבודה דהא באמירה אנו אומרים בתחילה העולות ואח"כ החטאת ובאמת סדר עבודת של מוסף היום היה להיפך בתחלה החטאת ואח"כ העולות, ולכן אנו מבקשים עוד בקשה שניה דהשב שכינתך לציון עירך וסדר העבודה לירושלים דכשישיב הקב"ה השכינה לירושלים יקריבו קרבנות בפועל, אז יקריבו כסדר העבודה ממש.

א. ע"ע משי"כ התוס' ו' ב' ד"ה רצה דחטאת קודמת לעולה, אף במקום שהחטאת אינה מכפרת, משום ולא חלקה תורה. הרי שאין הדין תלוי בטעם, ועוד דבמשי"כ עצרת דהוי חג לפני עצמו עדיין טעמא בעי אמאי עולה קודמת, תי"ל דהיא עולה דעולה דווקא, חטאת קודמת אף שאינה באה לכפר, אבל בע"ז דהעולה מכפרת כמו החטאת, לכן עולה קודמת.
ב. דברקרא יש לבקש על הקל תחילה כדרי יום הכפורים, האשים עונות ופשעים, ע"ש שהביא ראיות לזה. אולם בחקר לב אר"ת סי' א' דחה ראיותיו ע"ש.

Hi Reb Dovid

Here are this week's riddles

1. the SHU"T chokrei leiv (O"C 2) says that it isn't mamesh like a korbon rather its is mechaper a little bit as korbon and this is because it only says "ke'ilu etc" and also

because of the gemara in shabbos that rav yishmoel wanted to wait till the beis hamikdash was rebuilt to offer a korbon because learning nowadays isn't a kapara gemurah.

[however the chofetz chaim in torah ohr says that the learning of korbonos nowadays is a greater kaparah than bringing the korbon itself, but rather during the times of the beis hamikdash it's not enough to learn about the korbonos but one needs to bring the actual korbon because it is like any other mitzvah which is a gezeiras hamelech that one needs to do the ma'seh of the mitzvah itself].

2. it's mevuar in the mishneh brura in hil. tzitzis that the tzitzis can be put in a sefer a be used for a mitzvah, so too by the hoshaanos we are noheg to use it when baking matzos and burning the chometz, whereas the mei chatos cannot be used again so therefore there is a chiluk between the mei chatos which has no kedusha and doesn't need to be treated with the same respect but lulav and tzitzis must be respected even after its main use has been done with it.

3. There is a machlokes on which matza one makes hamotzi and which one you make al achilas matza. 1. rashi and rashbam in pesachim as well as tosfos in brochos hold that one makes hamotzi on the two sheleimos and al chilas matza on the perusa. 2. the Tur and Orchos Chaim as well as the re'avya hold that one makes hamotzi on the perusa and al chilas matza on the two sheleimos. 3. the mordechai holds that one takes both the perusa and the sheleimos in ones hand together and says both brochos on both. (the Tur paskens like him). 4. the last opinion is the ritva in rosh hashana (and tosfos in pesachim) that one makes al achilas matzah on the preusa because its lechem oni and so too hamotzi just like kiddush where one makes יין and קידוש on the same cup, and first we make the birkas hane'enin because this machshir the matza to be able to eat it and be able to be mekayem the mitzvah because before making hamotzi it is ossur to eat it and its not fitting for the mitzvah, so this is why hamotzi is needed to be made on the matza.

Shloimy Berlin